

1. **B10. ПСИХИЈАТРИЈА СА НЕГОМ**

Предмет се налази у петом семестру. Недељно има 3 часа предавања и 1 час вежби. Предмет носи 6 ЕСПБ бодова.

Образовни циљеви наставе:

Упознавање студената са основама психологије и психопатологије (ментални поремећаји). Студенти треба да упознају превентивне, дијагностичке, терапијске и рехабилитационе поступке у менталном разбољевању.

Исход предмета:

Студенти ће се током наставе упознати са основама болести из области психијатрије. Током изучавања овог предмета студенти ће стећи знања која ће им омогућити да компетентно, у оквиру својих задужења, учествују у лечењу болесника из области психијатрије. Посебно ће бити оспособљени за правилну негу пацијената.

Услови слушања наставе:

Да би слушао наставу на овом предмету, студент мора да буде уписан у пети семестар студијског програма-основне струковне студије.

Облици наставе:

Теоријска настава се одржава на Медицинском факултету, док се практичан рад одвија у наставној бази Медицинског факултета КЦ Крагујевац-Психијатријска клиника.

Наставне јединице по недељама:

МОДУЛ 1- УВОД У ПСИХИЈАТРИЈУ (1,2,3) 1,2 ЕСПБ

1. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 1

Историјски развој психијатрије.

Појам и предмет психологије и психијатрије

Вежбе 1. Успостављање контакта са особама са менталним поремећајима.

2. Ауто и хетеро анамнеза.

3. Значај струковне сестре у тимском раду у психијатрији.

ЦИЉЕВИ

Упознати се са историјским миљоказима у развоју психијатрије. Усвојити појам психијатрија, упознати се са предметом изучавања психијатрије. Усвојити појам психологија, упознати се са предметом изучавања психологије.

Усвојити правилан став према особи са менталним поремећајем, без стигматизације исте. Овладати вештином прикупљања аутоанамнестичких и хетероанамнестичких података. Разумети специфичности психијатријске анамнезе. Разумети улогу струковне сестре у раду са особама са менталним поремећајима.

2. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 2

Концепција менталног здравља и менталне болести.

Етиологија менталних поремећаја.

Класификација менталних поремећаја и основе епидемиологије.

Вежбе 1. Улога струковне сестре у психијатријском интервјуу.

ЦИЉЕВИ

Дефинисати ментално здраву личност, упознати се са методолошким проблемима дефинисања психичког здравља, упознати се са неким од дефиниција ментално нормалне особе. Направити приступ менталном обољењу по типу биопсихосоцијалног устројства личности. Упознати се са основама биолошке психијатрије. Упознати се са улогом хередитета биолошких и неурохемијских параметара у настанку менталних обољења. Упознати се са основним појмовима динамске психијатрије. Усвојити појмове ИД, ЕГО СУПЕРЕГО.

Упознати се са класификационим системима у психијатрији. Упознати се са патоанатомском класификацијом, класификацијом према етиологији и класификацијом на основу клиничке феноменологије. Упознати се са Америчким класификационим системом ДСМ-IV. Упознати се са Међународном класификацијом болести, ICD-10

Разумети структуру психијатријског интервјуа. Усвојити појмове трансфер, контратрансфер, трансферна ситуација. Разумети улогу струковне сестре у психијатријском интервјуу.

3. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 3

Психичке функције и теорије личности

Вежбе 1. Специфичности струковна сестра пацијент.

2. Приказ особе са менталним поремећајем

ЦИЉЕВИ

Упознавање са психичким функцијама као саставним деловима психичког живота човека. Разумети појмове опажање, пажња, памћење, мишљење, интелигенција, емоције, нагони, воља. Упознати се са дефиницијом појма личности. Разумети појмове темперамент и карактер. Упознати се са биологистичким, персоналистичким и социјалним теоријама личности.

Остварити увид у практичан рад психијатра.

МОДУЛ 2- КЛИНИЧКА ПСИХИЈАТРИЈА I (1,2,3,4) 1,6 ЕСПБ

4. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 1

Неуротски поремећаји

Опажање. Пажња. Памћење.

Вежбе 1. Приказ пацијента са поремећајем опажања, пажње и памћења.

ЦИЉЕВИ

Упознати се са поделом неуротских поремећаја. Дефинисати анксиозност и разумети природу анксиозности. Установити разлику између нормалне и патолошке анксиозности. Упознати се са структурама ЦНС-а и неуротрансмитерским системима одговорним за стања страха и анксиозности. Упознати се са клиничком сликом неуротских поремећаја. Разумети природу опажања. Упознати се са поремећајима у сфери опажања. Усвојити појам агнозија, илузија, халуцинација. Усвојити подтипове поремећаја опажања. Разумети природу пажње. Усвојити појмове вигилност пажње и тенацитет пажње. Разумети основе поремећаја пажње. Разумети природу памћења. Разумети појмове ултракратко, кратко и дуготрајно памћење. Објаснити појам учења. Научити услове за продуктивно учење. Упознати се са поремећајима памћења. Усвојити поделу поремећаја памћења на квантитативне и квалитативне. Усвојити појмове амнезија, амнезија фиксације, хипермнезија. Усвојити појмове аломнезија, криптомнезија, патолошка лажљивост, конфабулације, парамнезије.

Опсервирати и разјаснити испитивање психопатологије опажања, пажње и памћења. Овладати вештином препознавања поремећаја опажања, пажње и памћења.

5. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање наставна

јединица 2

Соматоформни и са стресом повезани поремећаји
Мишљење. Интелигенција.

- Вежбе** 1. Приказ пацијента са поремећајем мишљења и интелигенције
2. Нега болесника са поремећајем мишљења и интелигенције.

ЦИЉЕВИ

Упознати се са клиничком сликом соматоформних и са стресом повезаних поремећаја. Усвојити појмове хипохондријаза, соматизациони поремећај, синдром психогеног бола, соматоформне дисфункције вегетативног нервног система. Усвојити појмове велика стресна ситуација и кризна ситуација. Усвојити појмове акутна реакција на стресну ситуацију, посттрауматски стресни поремећај и поремећај прилагођавања. Разумети природу мишљења као психичке функције. Усвојити појмове продукција мисли, форма мишљења и садржај мишљења. Усвојити појмове конкретно и апстрактно мишљење. Разумети основе поремећаја мишљења. Усвојити појмове болесна опширност, успорен мисаони ток, губитак асоцијација, алогија, убрзан мисаони ток, расуло мисли, инкохерентно мишљење, персеверација, вербигерација. Усвојити појмове прецењене идеје, присилне идеје, сумануте идеје. Усвојити поделе суманутих идеја према структури и према садржају. Разумети природу интелигенције. Разумети поремећаје интелигенције. Усвојити појмове деменција и псеудодеменција.

Опсервирати и разјаснити испитивање психопатологије мишљења и интелигенције. Овладати вештином препознавања поремећаја мишљења и интелигенције. Упознати се са специфичностима неге болесника са поремећајима мишљења и интелигенције.

6. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 3

Поремећаји личности. Остали непсихотични поремећаји
Емоције. Нагони. Воља.

Вежбе 1. Приказ пацијента са поремећајем емоција, нагона и воље.

2. Нега болесника са поремећајем емоција, нагона и воље.

ЦИЉЕВИ

Упознати се са појмом поремећај личности. Упознати се са етиолошким чиниоцима поремећаја личности. Упознати се са клиничком сликом параноидне личности, шизоидне личности, антисоцијалне личности, емоционално нестабилне личности, хистрионичне личности, опсесивно-компулсивне личности, избегавајућег поремећаја личности, зависне личности, нарцистичке личности, граничног поремећаја личности, пасивно-агресивне личности. Усвојити појам нормалне сексуалности. Научити поделу поремећаја сексуалности. Усвојити појмове психосексуалне дисфункције, парафилије, поремећаји идентитета рода. Научити поделу психосексуалних дисфункција. Усвојити појмове хомосексуализам, транссексуализам, трансвеститизам, фетишизам, педофилија, зоофилија, са домазохизам, воајеризам, ексхибиционизам. Упознати се са клиничком сликом психосексуалних дисфункција, парафилија и трансексуализма.

Разумети природу емоција као психичке функције. Усвојити појмове афекти и расположења. Упознати се са карактеристикама афекта. Научити поделу поремећаја емоција. Усвојити појмове еуфорија, депресија, апатија, емоционална раздражљивост, патолошки афекат и емоционална лабилност. Усвојити појмове паратимија, парамимија, дефект емоционалног односа, дисфорично расположење, анхедонија, алекситимија, емоционална

напетост, анксиозност, паника, агитација, стид, осећање кривице, екстаза, туга, абреакција.

Разумети природу нагона као психичке функције. Научити поделу нагона. Усвојити

појмове нагон за исхраном, нагон за живљењем, сексуални нагон, родитељски

нагон. Усвојити појмове нагон чопора, нагон за игром, нагон за такмичењем, алтруистички

нагон, мотив радозналости и сазнања. Научити поделу поремећаја нагона. Разумети

природу воље као психичке функције. Усвојити појмове слабост

воље, сугестибилност, колебљивост воље, импулсивне радње, присилне радње, аутоматска

послушност. Упознати се са кататоним поремећајима. Усвојити појмове кататони

ступор, ехопатија, каталепсија, воштана савитљивост, акинезија, катаплексија,

негативизам, стереотипија, манированост, бизарност.

Опсервирати и разјаснити испитивање психопатологије емоција, нагона и воље.

Овладати вештином препознавања поремећаја емоција нагона и воље.

Упознати се са специфичностима неге болесника са поремећајима емоција, нагона и воље.

7. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

**наставна
јединица 4**

Психотерапија и социотерапија

Вежбе 1. Значај и задаци струковне сестре током примене психотерапијских и социотерапијских процедура.

ЦИЉЕВИ

Упознати се са основним појмовима у психотерапији. Научити поделу психотерапеутских техника. Усвојити појмове супортативне, реедукативне и реконструктивне технике. Упознати се са индикацијама за примену супортативних метода психотерапије. Научити методе супортативне психотерапије. Усвојити појмове исповедање и вентилација, едукација или саветовање, вођење, екстернализација интересовања, сугестија, притисак и обуздавање, персуазија, терапија средином, постхипнотичка сугестија, супортативни терапеутски додаци. Упознати се са техникама реедукативне психотерапије. Усвојити појмове бихејвиор терапија, пацијент-центрирана терапија, психобиолошка терапија-дистрибутивна анализа А Мајера, терапија увидом-интервју психотерапија, филозофско религиозни приступ у терапији, породична терапија, терапија брака. Научити поделу реконструктивне терапије. Усвојити појмове Фројдова психоанализа, неофројдовска или нефројдовска психоанализа, его анализа, психоаналитички оријентисана психотерапија. Упознати се са методама и техникама групне психотерапије. Упознати се са принципима вођења психотерапијског интервјуа и особинама које треба да поседује терапеут. Научити дефиницију социотерапије. Упознати се са социотерапијским процедурама.

Упознати се са задацима струковне сестре током примене психотерапијских и социотерапијских процедура.

МОДУЛ 3 – КЛИНИЧКА ПСИХИЈАТРИЈА I (1,2,3,4) 1,6 ЕСПБ

8. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 1

Схизофренија

Вежбе 1. Клиничка обрада схизофрених поремећаја.

2. Приказ пацијента са схизофреним поремећајем.

3. Нега болесника са схизофреним поремећајем.

ЦИЉЕВИ

Нучити дефиницију схизофреније. Упознати се са знацима схизофреније. Упознати се са епидемиологијом схизофреније. Упознати се са етиопатогенезом схизофреније. Упознати се са биолошким, социјалним и факторима индивидуалног животног искуства у настанку схизофреније. Усвојити појмове генетска предиспозиција, конституционална предиспозиција и метаболички фактори у настанку схизофреније. Научити допаминску хипотезу схизофреније. Упознати се са поремећајима психичких функција у схизофренији. познати се са клиничком сликом схизофреније Усвојити појмове поремећај асоцијација, блок мисли, распад појмова, симболично регресивно инфантилно мишљење, интелектуални негативизам, оскудност говора, аграматизам, телеграфско мишљење, идеацијска дисоцијација. Усвојити појмове емитовање мисли, убацивање мисли,

губитак мисли, суманутост људске контроле, суманутост тела, величине, религиозне, ниҳилистичне, сексуалне сумануте идеје, суманутост односа. Усвојити појам аутизам. Усвојити појмове хипобулија и абулија, апрагматизам живота, амбиваленција, кататони поремећаји. Упознати се са клиничком сликом параноидне схизофреније, обичне схизофреније, хебефрене схизофреније, кататоне схизофреније, резидуалног облика схизофреније, акутног душевног обољења сличног схизофренији, постсхизофрене депресије, пропф схизофреније, схизоафективног душевног обољења, схизотипалног поремећаја. Упознати се са критеријумима за дијагнозу схизофреније. Упознати се са током и прогнозом схизофреније. Упознати се са терапијом схизофреније.

Овладати вештином препознавања схизофреније. Упознати се са специфичностима неге болесника са схизофреним поремећајем. Упознати се са улогом струковне сестре у терапијском приступу у лечењу болесника са схизофреним поремећајем.

9. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 2

Афективни поремећаји.

Суицид.

Вежбе 1. Приказ болесника са поремећајем афекта.

2. Нега болесника са поремећајем афекта.

3. Улога струковне сестре у терапијском приступу болесника са поремећајем афекта.

ЦИЉЕВИ

Упознати се са епидемиологијом афективних поремећаја. Упознати се са етиопатогенезом поремећаја расположења. Упознати се са генетским факторима у настанку поремећаја расположења. Упознати се са биохемијским теоријама настанка поремећаја расположења. Упознати се са психодинамским теоријама у етиопатогенези поремећаја расположења. Упознати се са клиничком сликом биполарног поремећаја расположења. Упознати се са клиничком сликом маничне фазе биполарног поремећаја. Упознати се са поремећајем психичких функција у маничној фази биполарног поремећаја. Усвојити појмове манија, хипоманија, манија са психотичним знацима, акинетичка манија, непродуктивна манија, делирантна манија. Упознати се са терапијом маничног синдрома. Овладати вештином препознавања маничне фазе биполарног поремећаја. Упознати се са клиничком сликом депресивне фазе биполарног поремећаја. Упознати се са поремећајем психичких функција у депресивној фази биполарног поремећаја. Овладати вештином препознавања депресивне фазе биполарног поремећаја. Упознати се са клиничком сликом депресије. Упознати се са поремећајима психичких функција у депресији. Научити поделу депресија. Усвојити појмове суицидална жеља, суицидална идеја, суицидална намера, тентамен суициди. Научити евалуацију фактора ризика за суицид. Усвојити појмове циклотимија дистимија, маскирана депресија, психотична депресивна реакција, инволутивна меланхолија. Упознати се са терапијом поремећаја расположења.

Овладати вештином препознавања афективних поремећаја. Упознати се са специфичностима неге болесника са поремећајем афекта. Упознати се са улогом струковне сестре у терапијском приступу болесника са поремећајем афекта.

10. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 3

Психозе суманутости.

Вежбе 1. Приказ пацијента са поремећајем личности

2. Улога струковне сестре у терапијском приступу болесника са поремећајем личности.

ЦИЉЕВИ

Усвојити појмове параноична и параноидна структура суманутости. Упознати се са етиопатогенезом суманутости. Упознати се са клиничком сликом суманутих психоза. Упознати се са класификацијом суманутих психоза. Усвојити појам ревандикационе суманутости. Научити поделу ревандикационих суманутости. Усвојити појмове процесни кверулант, суманути проналазачи, фанатични идеалисти, суманути мегаломани. Усвојити појам страсне суманутости, патолошке љубоморе и еротоманије. Усвојити појам сензитивна суманутост односа, интерпретативна суманутост. Усвојити појмове хронична халуцинаторна суманутост и парафренија. Упознати се са терапијом психоза суманутости.

Овладати вештином препознавања поремећаја личности. Упознати се са специфичностима неге болесника са поремећајем личности. Упознати се са улогом струковне сестре у терапијском приступу болесника са поремећајем личности.

11. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 4

Органски психосиндроми.

Вежбе 1. Нега болесника са органским психосиндромом

ЦИЉЕВИ

Упознати се са поремећајима психичких функција у органском психосиндрому. Научити класификацију можданих органских психосиндрома. Упознати се са етиопатогенезом МОПС-а. Упознати се са клиничком сликом МОПС-а. Усвојити појмове делиријум, деменција, амнезија. Упознати се са клиничком сликом Алцхајмерове деменције, васкуларне деменције, Јакоб-Кројцфелдове болести, хантингтонове хореје. Упознати се са клиничком сликом психопатолошких стања узрокованих соматским обољењем и дисфункцијом и оштећењем мозга. Усвојити појмове органска халуциноза, органски кататони поремећаји, органски суманути поремећаји, органски поремећаји расположења. Научити етиолошку класификацију можданих органских психосиндрома.

Упознати се са клиничком сликом МОПС-а узрокованог интракранијалном инфекцијом или системском инфекцијом, сифилисне инфекције ЦНС-а,МОПС-а узрокованог траумом мозга, МОПС-а узрокованог циркулаторним поремећајима,МОПС-а удруженог са епилепсијом, МОПС-а узрокованог поремећајима ендокриних функција,исхране и метаболизма,системским обољењима и ХИВ-ом,МОПС код сенилних и пресенилних поремећаја.,МОПС-а удруженог са туморима мозга, МОПС-а код дегенеративних обољења ЦНС,МОПС-а у генеративним фазама код жена.

Овладати вештином препознавања органског психосиндрома.Упознати се са специфичностима неге болесника са органским психосиндромом.Упознати се са улогом струковне сестре у терапијском приступу болесника са органским психосиндромом.

МОДУЛ 4 - БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ (1,2,) 0,8 ЕСПБ

12. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 1

Болести зависности - алкохолизам.

Вежбе 1. Приказ алкохолизма и алкохолне психозе.

2. Улога струковне сестре у лечењу алкохолизма

3. Нега болесника

ЦИЉЕВИ

Усвојити појмове адикција,хабитуација,толеранција,интоксикација, злоупотреба, зависност,апстиненцијални синдром.Научити поделу болести зависности.

Научити дефиницију алкохолизма.Упознати се са биологијом алкохолизмаУпознати се са одређивањем алкоholeмије.Упознати се са епидемиологијом алкохолизма.Упознати се са клиничком сликом алкохолизма.Научити фазе у развоју алкохолизма.Упознати се са клиничком сликом апстиненцијалног синдрома алкохоличара.Научити врсте алкохоличара.Упознати се са етиолошким факторима алкохолизма.Упознати се са компликацијама алкохолизма.Упознати се са психијатријским компликацијама алкохолизма.Упознати се са клиничком сликом патолошког акутног напитог стања.Упознати се са клиничком сликом делиријум тременса алкохолика.Упознати се са клиничком сликом патолошке љубоморе алкохоличара.Упознати се са клиничком сликом алкохолне халуцинозе.Упознати се са клиничком сликом корсаковљеве психозе.Упознати се са клиничком сликом алкохолне деменције.Упознати се са клиничком сликом алкохолне епилепсије.Упознати се са терапијом алкохолизма.

Овладати вештином препознавања акохолизма.Овладати вештином препознавања алкохолне психозе.Упознати се са специфичностима неге болесника који болује од алкохолизма.Упознати се са улогом струковне сестре у терапијском приступу болеснику који болује од алкохолизма.

13. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 2

Болести зависности - дејство опојних и психотропних супстанци.

Вежбе 1. Приказ особе зависне од психоактивних супстанци.

2. Специфичност односа струковне сестре и болесника зависног од психоактивних супстанци

ЦИЉЕВИ

Упознати се са факторима значајним за настанак зависности од дроге. Упознати се са врстама зависности од дрога. Упознати се са клиничком сликом опијатског зависника. Упознати се са лечењем зависности од наркотика. Упознати се са клиничком сликом таблетомана. Упознати се са лечењем таблетомана. Упознати се са клиничком сликом зависника од стимуланаса. Упознати се са лечењем зависника од стимуланаса. Упознати се са клиничком сликом пацијента који злоупотребљава халуциногене. Упознати се са лечењем пацијената који злоупотребљавају халуциногене. Упознати се са клиничком сликом пацијента који злоупотребљава производе индијске конопље. Упознати се са лечењем пацијента који злоупотребљава производе индијске конопље. Упознати се са клиничком сликом солвентоманије. Упознати се са лечењем солвентомана.

Овладати вештином препознавања особе зависне од психотропних супстанци. Упознати се са специфичностима неге болесника зависног од психоактивних супстанци. Упознати се са улогом струковне сестре у терапијском приступу болесника зависног од психоактивних супстанци.

МОДУЛ 5- ДЕЧИЈА И АДОЛЕСЦЕНТНА ПСИХИЈАТРИЈА.

ФОРЕНЗИЧКА ПСИХИЈАТРИЈА (1,2) 0,8 ЕСПБ

14. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

наставна

јединица 1

Дечија и адолесцентна психијатрија

Ментални поремећаји у деце и адолесцената.

Вежбе 1. Адолесцентна криза

2. Значај и задаци струковне сестре у терапији адолесцентне кризе.

ЦИЉЕВИ

Научити класификацију психијатријских поремећаја у детињству и адолесценцији.

Упознати се са етиологијом психичких поремећаја у детињству.

Упознати се са развојним поремећајима. Упознати се са клиничком сликом специфичних поремећаја говора. Упознати се са клиничком сликом специфичних поремећаја школских вештина. Упознати се са клиничком сликом специфичних развојних поремећаја моторне функције. Упознати се са клиничком сликом первазивних развојних поремећаја. Упознати се Усвојити појмове дечији аутизам, Ретт-ов синдром, Аспергеров синдром, Хеллерова болест. Упознати се са поремећајима понашања и емоција. Усвојити појам хиперкинетички поремећај. Упознати се са посебним симптомима у детињству. Усвојити појмове енуреза и енкомпреза, муцање, тикови, ноћни страх, поремећаји исхране, манипулације деловима тела,

селективни мутизам, реактивни поремећај везивања у детињству. Упознати се са злостављањем и занемаривањем деце. Упознати се са битним карактеристикама адолесценције као процеса сазревања јединке. Упознати се са поремећајима у адолесценцији. Усвојити појам адолесцентна криза.

Овладати вештином препознавања адолесцентне кризе. Упознати се са значајем и задацима струковне сестре у терапији адолесцентне кризе.

15. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Предавање

јединица 2

Ургентна стања у психијатрији.

Форензичка психијатрија.

Вежбе 1. Клиничка обрада судскопсихијатријског случаја.

2. Приказ судскопсихијатријског случаја.

ЦИЉЕВИ

Упознати се са хитним стањима у психијатрији. Упознати се са психијатријским вештачењем урачунљивости. Упознати се са форензичком анализом психијатријских обољења. Упознати се са мерама безбедности медицинског карактера. Упознати се са психичким поремећајима у затворским условима. Усвојити појам Гансеров синдром и суманута затворска психоза. Усвојити појмове симулација, дисимулација и агравација.. Упознати се са лажним и умишљеним поремећајима. Усвојити појмове Минхаузенев синдром и индуковани Минхаузенев синдром. Упознати се са психијатријским вештачењем пословне способности. Упознати се са вештачењем тестаторске способности. Упознати се са вештачењем неимовинске штете.

Упознати се са клиничком обрадом судскопсихијатријског случаја.

Облици наставе

Настава се изводи кроз предавања, практични рад на вежбама и самостални рад студената

Начин полагања испита и оцењивања

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе поена

Завршни испит поена

активност у току предавања **10** писмени испит (завршни тест)

60

практична настава **20** усмени испит -

тестови **10**

колоквијуми

семинари

Званична литература

1. Славица Ђукић Дејановић. Миловановићев увод у клиничку психијатрију. Медицински факултет Крагујевац, 1999.

2. Марић Ј. Клиничка психијатрија.. Силмир, Београд, 1995.